

Raadsinformatiebrief

collegevergadering d.d. 16 december 2025
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder T. Verhaegh

ons kenmerk 571093
behandelaar Wonen en Leven
telefoonnummer 14 077
contact www.venlo.nl/contact
bijlage(n) 2

Onderwerp

Aanwijzing gemeentelijke monumenten

Kennisnemen van

Ons besluit van 16 december 2025 om de procedure tot het aanwijzen van 30 adressen (39 objecten) uit het industriële verleden tot gemeentelijk monument op te starten.

Aanleiding van

In 2017 heeft u het erfgoedbeleid Venlo maakt van Erfgoed Erfgoud! vastgesteld. Hierin zijn de erfgoedambities voor de periode 2017-2025 vastgelegd. Het actualiseren van het gemeentelijk erfgoedregister is één van die ambities.

Erfgoedregister

Het gemeentelijk erfgoedregister is vanaf 2017 in lijn met de erfgoednota tegen het licht gehouden. De gemeente Venlo telt momenteel 296 gemeentelijke erfgoedobjecten. Deze liggen bijna allemaal in de 'oude' gemeente Venlo van vóór 2010. In het stadsdeel Arcen-Velden is in 2012 slechts één object (het raadhuis) aangewezen. Er is dus geen sprake van een evenwichtige lokale spreiding. Daarnaast is het van belang dat de differentiatie in het gemeentelijk erfgoedregister ook een dwarsdoorsnede vormt van het karakteristieke en waardevolle erfgoed van de diverse stadsdelen. Daarvan is op dit moment geen sprake.

Voor de actualisatie van het gemeentelijk erfgoedregister vormen de themalijnen en aandachtsgebieden uit het erfgoedbeleid de grondslag. Er is een selectie gemaakt van aan te wijzen en af te voeren gemeentelijke monumenten. In totaal komen zo'n 200 objecten in aanmerking om te worden toegevoegd aan het gemeentelijk erfgoedregister. Daarnaast zijn er een vijftigtal objecten die uit het register geschrapt kunnen worden. Per saldo zal het gemeentelijk erfgoedregister straks zo'n 400 gemeentelijke erfgoedobjecten omvatten. Dit is representatief in vergelijking met andere steden, waaronder Nijmegen (544 objecten), Helmond (320 objecten), Eindhoven (390 objecten) en 's-Hertogenbosch (604 objecten).

In 2023 zijn er 23 objecten uit de themalijn kerken en kloosters aangewezen tot gemeentelijk monument (eerste fase). In 2024 werden 12 adressen (19 objecten) uit het thema agrarisch erfgoed aangewezen tot gemeentelijk monument (tweede fase). In 2025 worden 32 adressen (45

objecten), overwegend uit het thema Ambacht, industrie en arbeid onderzocht om aangewezen te worden. Volgens planning worden in 2026 22 objecten uit het thema militair erfgoed onderzocht, 5 begraafplaatsen, 2 archeologische vindplaatsen, 23 panden in en bij de kern Arcen en 6 panden in de binnenstad van Venlo.

Kernboodschap

Met het besluit om 30 adressen (39 objecten) aan te wijzen als gemeentelijke monumenten geven we uitvoering aan het in het erfgoedbeleid gestelde doel om het gemeentelijke erfgoedregister te actualiseren. De panden/ objecten hebben betrekking op het thema Ambacht, industrie en arbeid of het betreffen objecten uit andere categorieën waarvan de aanwijzing eerder werd uitgesteld. Met het besluit wordt met name erfgoed uit het industriële verleden van gemeente Venlo bewaard, zoals u weet heeft niet alleen de keramische industrie, maar ook ondersteunende bedrijvigheid in het kloosterdorp Steyl een stempel gedrukt op hoe men leefde en werkte.

Redengevende beschrijving

Historici en architectuurhistorici hebben in opdracht van de gemeente Venlo onderzoek uitgevoerd naar het erfgoed. De resultaten zijn vastgelegd in de 'redengevende beschrijvingen'. Hierin staat wat de cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige waarde van de objecten is en of er sprake is van bijzondere waarden vanwege gaafheid en zeldzaamheid. Ook wordt de omvang van de bescherming in deze beschrijvingen duidelijk.

De redengevende beschrijvingen en het voornemen tot aanwijzing gemeentelijk monument hebben wij voorgelegd ter advies aan de gemeentelijke Adviescommissie Welstand en Erfgoed (AWE). Deze heeft op 4 november 2025 positief geadviseerd.

Procedure

De procedure tot aanwijzing van gemeentelijk monument is vastgelegd in de Erfgoedverordening Venlo 2024. Het ontwerpbesluit is aan de eigenaren en/of andere zakelijk gerechtigden toegestuurd. Gedurende een termijn van zes weken na bekendmaking van het ontwerpbesluit kunnen zij hun zienswijze kenbaar maken. De ingebrachte zienswijzen worden door ons afgewogen tegen het algemene maatschappelijke belang dat met de aanwijzing van de objecten tot gemeentelijk erfgoed is gediend. Daar waar de zienswijze de cultuurhistorische waarde van het pand raakt, zal deze zienswijze voor nader advies aan de Adviescommissie Welstand en Erfgoed worden voorgelegd. Mede op basis van de zienswijzen en adviezen nemen wij een definitief besluit.

Eigenaren van een gemeentelijk monument kunnen in aanmerking komen voor een gemeentelijke subsidie voor onderhoud, restauratie en verduurzaming. Dit zoals vastgelegd in de Subsidieverordening Erfgoed Venlo 2024. Daarnaast zijn er speciale regelingen voor erfgoedeigenaren voor restauratie, herbestemming en verduurzaming via de provincie en het Nationaal Restauratiefonds.

Raadsinformatiebrief

Communicatie

Alle eigenaren zijn vooraf persoonlijk geïnformeerd over het voornemen tot aanwijzing gemeentelijk monument. Het officiële besluit tot voornemen aanwijzing gemeentelijk monument, de redengevende beschrijving en het vervolgproces is aan alle eigenaren schriftelijk toegestuurd. Eigenaren hebben ook de informatiebrochure '*Gemeentelijk Erfgoed*', *wat betekent dat?* ontvangen. Hierin wordt ingegaan op de meest gestelde vragen en antwoorden.

Vervolgprocedure raad

De bevoegdheid tot het aanwijzen en afvoeren van gemeentelijke monumenten is op basis van de Erfgoedverordening Venlo 2024 aan ons toegedeeld. U wordt over het proces en de voortgang door middel van raadsinformatiebrieven geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

1. 46 Informatiebrochure ' <i>Gemeentelijk erfgoed</i> ', wat betekent dat?	25 november 2025
2. 47 Overzicht aan te wijzen monumenten	25 november 2025